

**Силабус навчальної дисципліни
«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ
ПРИРОДОЗНАВСТВА»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітня програма: Освітньо-професійна програма Початкова освіта. Англійська мова
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 2 (денна форма навчання)
           2, 3 (заочна форма навчання)
           1,2 (заочна форма навчання на основі ОКР «молодший спеціаліст»)
Семестр: 3 (денна форма навчання)
           2, 3 (заочна форма навчання)
           2, 3 (заочна форма навчання на основі ОКР «молодший спеціаліст»)

Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Викладач(-і)	<p>ПІБ: Дорож Ірина Анатоліївна Посада: старший викладач Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Тел.: 0671021922 E-mail: dorozhira@kpn.edu.ua Робоче місце: корпус №6, аудиторія 406 Профайл викладача (-ів): http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/dorozhiryna-anatoliivna/ Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=LgsACGMMAAAJ</p> <p>ПІБ: Довгань Олена Сергіївна Посада: асистент Вчений ступінь: ----- Тел.: +380672956622 E-mail: dovgan_o_s@ukr.net Робоче місце: навчальний корпус №6 (вул. Симона Петлюри, 16), 205 каб. Профайл викладача: http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/dovhan-olena-serhiivna/ Google Scholar Citations: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=QNf6BoAAAAAJ</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=211
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента із професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредита ЄКТС / 120 годин (денна форма); 4 кредита ЄКТС / 120 годин (заочна форма); 5 кредитів ЄКТС / 150 годин (заочна форма навчання на основі ОКР «молодший спеціаліст»)
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана.
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що студенти відвідають усі лекційні і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти</p>

	<p>зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів роботи, передбачених навчальною дисципліною.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</p>
Що будемо вивчати?	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес трансформації живої і неживої природи у Всесвіті; форми руху різних видів матерії, які проявляються в природі, їх зв'язки і закономірності. Таке визначення виділяє головне завдання курсу, а саме прагнення зрозуміти різноманітні зміни і перетворення живої і неживої природи, зрозуміти життя природи, готовність брати участь у вирішенні питань навколишнього середовища і розвитку суспільства.</p>
Чому це треба вивчати?	<p>Формувати професійну компетентність студентів щодо організації і проведення навчальної та позанавчальної роботи з навчального предмету, забезпечення розуміння сучасної природничо-наукової картини світу, формування уявлення про цілісність природи шляхом засвоєння системи інтегрованих знань про неживу та живу природу, основ екологічних знань; ознайомлення із основними методами вивчення Всесвіту та навколишнього середовища.</p>
Яких результатів можна досягнути?	<p>Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформативної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p> <p>Володіти знаннями і вміннями з інтегрованого курсу «Я досліджую світ», достатніми для навчання та проєктування освітній процес природничої, громадянської та історичної освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти; моделювати навчальні заняття з природничої громадянської та історичної освіти, інтегруючи різні освітні галузі із застосуванням сучасних педагогічних технологій навчання, визначати їхнє навчально-методичне забезпечення; аналізувати перспективний педагогічний досвід учителів та навчально-методичні комплекти з природничої, громадянської та історичної освіти для початкової школи, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до дидактичних вимог.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Дисципліна сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>загальних компетентностей (ЗК): здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформативної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформативної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Курс природознавства: завдання та зміст.</p> <p>Тема 2. Явища природи. Земля і Всесвіт. Сонячна система.</p> <p>Тема 3. План і карта. Орієнтування на місцевості.</p>

	<p>Тема 4. Поверхня Землі. Рельєф. Мінерали (фізичні властивості). Гірські породи (фізичні властивості).</p> <p>Тема 5. Протопласт клітини. Поділ ядра та клітини.</p> <p>Тема 6. Органи, тканини та функціональні системи вищих рослин.</p> <p>Тема 7. Морфологія вегетативних органів квіткових рослин.</p> <p>Тема 8. Підцарство Одноклітинні або Найпростіші та Кишково-порожнинні. Типи червів: плоскі, круглі, кільчасті</p> <p>Тема 9. Тип Членистоногі. Клас Ракоподібні, клас Павукоподібні, клас Комахи. Загальні особливості типу Членистоногі.</p> <p>Тема 10. Хребетні тварини. Класи: Ланцетники, Хрящові риби, Кісткові риби.</p> <p>Тема 11. Клас Земноводні. Клас Плазуни.</p> <p>Тема 12. Клас Птахи.</p> <p>Тема 13. Клас Ссавці.</p> <p>Тема 14. Екологія як наука.</p> <p>Тема 15 Екологічні проблеми гідросфери.</p> <p>Тема 16. Екологічні проблеми літосфери. Охорона надр. Проблеми енергетики.</p> <p>Тема 17. Збереження біосфери.</p> <p>Тема 18. Сучасний екологічний стан.</p>
Методи навчання	Словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, ігрові, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу ґрунтується на наукових засадах теорії та методикі ознайомлення молодших школярів з природою, класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі природознавства. Тематична структура програми дає змогу викладачу впроваджувати міжпредметні зв'язки з педагогікою, психологією та методиками початкової освіти. Викладання курсу органічно пов'язане з проведенням педагогічної практики.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду КПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Беседіна І.С. «Основи природознавства: ботаніка і зоологія» для студентів I курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.010102 – «Початкова освіта» Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Полтава: ПНПУ, 2013. 71 с. 2. Богров М.В. Землезнавство : підручник / за заг. ред. П.Г. Шищенко. Київ : Либідь, 2000. 464 с. 3. Помагайбо В.М. Основи природознавства. Інтегрований курс. Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Київ : Видавництво «Академія», 2014. 476 с. 4. Основи природознавства : підручн. / [Н.Д. Карапузова, І.В. Карапузова, В.М. Помогайбо, Є.А. Починок]. Київ : ВЦ «Академія», 2014. 368 с. 5. Запорожан З.Є. Сезонні спостереження в природі : Навчальний посібник, Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, 2004. 264 с. 6. Запорожан З.Є. Екологія в початковій школі. Навчальний посібник, Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, 2005. 252 с. 7. Природознавство / за заг. ред. О.Г. Ярошенко, В.М. Бойко. Київ : Видавництво «Світоч», 2013. 240 с.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (28 год.), самостійна робота (72 год.)
	Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (10 год.), самостійна робота (104 год.)
	Заочна форма (на основі ОКР «молодший спеціаліст»): лекції (6 год.), практичні (10 год.), самостійна робота (134 год.)
Поточний контроль	Практичні заняття, модульна робота, самостійна робота
Підсумковий контроль	Екзамен
Локація	Згідно з розкладом (http://kpnu.edu.ua/infowindow/rozklad-zanyat-dlya-navchalnyh-hrup/)